Yttrande
RS 2026/1492
26 oktober 2026

Ert dnr KN 2026:33

Klimat- och näringslivsdepartementet

Region Gotlands yttrande över betänkandet Vägen mot utfasning KN 2026:33

Sammanfattande synpunkter

Region Gotland har tagit del av utredningen och anser att dess samlade förslag är väl avvägda, tydligt håller sig inom uppdragets ramar och har potential att bidra till både minskat omvärldsberoende av fossila bränslen och minskad klimatpåverkan.

Utredningen ger en gedigen genomgång av nuvarande styrmedel, kommande styrning genom EU-beslut och konsekvensbedömningar. Region Gotlands bedömning är även att utredningens ansats tydligt har varit att lägga fram förslag som, så långt det är möjligt, ekonomiskt balanserar varandra.

Samtidigt är det svårt att se hur utfasningen av fossilbränsledrivna personbilar kan genomföras utan märkbara ekonomiska konsekvenser. Eftersom sådana fordon fortfarande år 2025 svarade för över 80 procent av personbilstrafiken nationellt, stod de för en betydande del av det problem som utredningen adresserar.

Region Gotland ställer sig generellt positiv till statliga styrmedel för att nå nationella klimatmål som inte kan uppnås enbart genom regionala åtgärder.

Särskilda synpunkter på några av utredningens förslag

Kap10. Förslag på området reduktionsplikt

Region Gotland ställer sig positiv inför utredningens förslag om fortsatt och ändrad reduktionsplikt, inklusive de föreslagna nivåerna och kontrollstationerna. Detta bedöms skapa bättre konkurrensvillkor för biodrivmedel, vätgas och elektrobränslen, vilka enligt Region Gotlands bedömning kommer att vara oumbärliga delar av transportsektorns omställning tillsammans med elektrifieringen. Region Gotland noterar särskilt utredningens slutsatser att biodrivmedel krävs för att klara kraven enligt EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR) och att inblandningskrav medför lägre drivmedelspriser än ett handelssystem.

Kap.11.3.3 Sänkt energiskatt på el

För Gotlands del, där en relativt stor andel bostäder är eluppvärmda småhus och många hushåll är bilberoende, välkomnas sänkt energiskatt på el för att minska

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

hushållens elkostnad och kompensera för ökade drivmedelspriser. Det finns också en rättviseaspekt i att minska prisgapet till de elkunder som är befriade från denna skatt.

Kap.11.4.1 Förläng den tillfälligt utökade nedsättningen av skatt på jordbruksdiesel För Gotlands del, där jord och skogsbruk är viktiga, välkomnas fortsatt nedsättning av skatt på diesel till arbetsmaskiner. Det tar sannolikt lång tid att ersätta dieselmotorerna i dessa näringars tunga arbetsmaskiner, vilket inte bör få sänka konkurrenskraften i basnäringarna.

Kap. 12.1 Förslag avseende tillgång till drivmedel i hela landet under utfasningen
Region Gotland välkomnar ett fortsatt stöd till kommersiell service för enstaka drivmedelsstationer. Där bilparken är åldrande i ett nationellt perspektiv och där tillgängligheten utan bil är låg, både för boende och besökare är detta stöd viktigt.

Kap. 13.3 Energi- och klimatrådgivningen föreslås få utökad finansiering… och Kap. 13.4 Anslaget för elbilspremien föreslås höjas…
Region Gotland välkomnar både förstärkta medel till elbilspremien och till energi- och klimatrådgivningen. Båda dessa satsningar bedöms bli av stort värde för Gotland. Låga medelinkomster gör att många hushåll här har svårt att på egen hand finansiera ett byte till elbil. Dessutom är energi- och klimatrådgivningen en ofta anlitad instans för hushåll som behöver vägledning kring sina energi- och transportkostnader.

Regionstyrelsen

Meit Fohlin
Ordförande Regionstyrelsen

Stefan Hollmark
Regiondirektör